

**ZASNOVA PROSTORSKE ANALIZE
DOSTOPNOSTI DEJAVNOSTI SPLOŠNIH KNJIŽNIC
ZA PREBIVALSTVO**

Ljubljana, december 2013

Avtor:
dr. Vlasta Vodeb

Naročnik: Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana
Odgovorni predstavnik naročnika: dr. Eva Kodrič-Dačić

Izvajalec: Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Pooblaščen zastopnik izvajalca: dr. Vlasta Vodeb

Kazalo

1. UVOD	5
2. ZAKONODAJA	6
2.1. Zakonodaja s področja knjižničarstva	
2.2. Prostorska zakonodaja	
3. GEOGRAFSKI INFORMACIJSKI SISTEM	9
4. DOSTOPNOST	11
5. METODOLOGIJA	13
6. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE	14
6.1. Analiza dostopnosti za prebivalce za območje Slovenije	
6.2. Analiza dostopnosti za prebivalce po osrednjih območnih knjižnicah	
6.2.1. Analiza dostopnosti za prebivalce za Celjsko območje	
6.2.2. Analiza dostopnosti za prebivalce za Dolenjsko območje	
6.2.3. Analiza dostopnosti za prebivalce za Gorenjsko območje	
6.2.4. Analiza dostopnosti za prebivalce za Goriško območje	
6.2.5. Analiza dostopnosti za prebivalce za Koroško območje	
6.2.6. Analiza dostopnosti za prebivalce za Obalno-kraško območje	
6.2.7. Analiza dostopnosti za prebivalce za Osrednjeslovensko območje	
6.2.8. Analiza dostopnosti za prebivalce za Pomursko območje	
6.2.9. Analiza dostopnosti za prebivalce za Spodnjepodravsko območje	
6.2.10. Analiza dostopnosti za prebivalce za Štajersko območje	
6.3. Primera podrobnejših analiz	
6.3.1. Primer podrobnejše analize »sive lise« na območju Pomurja	
6.3.2. Prostorska analiza lokacij postajališč bibliobusa	
7. ZAKLJUČKI	35
8. LITERATURA	36
PRILOGA: KARTE	

Seznam shem, tabel in grafov

Slika 1: Metodologija

Slika 2: Izsek izračunov

Tabela1: Slovenija, oddaljenost prebivalstva do storitev knjižnic po št. prebivalcev in površine

Graf 1: Slovenija, oddaljenost prebivalstva do storitev dejavnosti knjižnic

Graf 2.: Primerjava oddaljenosti prebivalcev do lokacije izvajanja knjižnične dejavnosti po OOK

Graf 3.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Celjskem območju

Graf 4.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Dolenjskem območju

Graf 5.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Gorenjskem območju

Graf 6.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Goriškem območju

Graf 7.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Koroškem območju

Graf 8.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Obalno-kraškem območju

Graf 9.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Osrednjeslovenskem območju

Graf 10.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Pomurskem območju

Graf 11.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Spodnjepodravskem območju

Graf 12.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Štajerskem območju

1. UVOD

Pričujoče poročilo predstavlja študijo »Zasnova prostorske analize dostopnosti dejavnosti splošnih knjižnic za prebivalstvo«. Študija je bila izvedena v okviru projekta »Prostorska analiza knjižnične mreže v Sloveniji ob podpori geografskega informacijskega sistema (GIS)«, ki ga izvaja Narodna univerzitetna knjižnica, Center za razvoj knjižnic.

Analiza dostopnosti knjižnic naj bi bila v pomoč pri načrtovanju mreže knjižnic. V študiji smo izračunali oddaljenost prebivalstva do najbližje lokacije izvajanja knjižnične dejavnosti za Slovenijo, ki je mera za oceno prostorske dostopnosti. Podatki o dejanskih potrebah in storitvah niso bili predmet študije. V študiji smo tako izdelali metodologijo računanja dostopnosti do knjižnic, analizirali prostorske podatke in izvedli izračune dostopnosti. V študiji se izogibamo vsaki interpretaciji rezultatov ali oceni ustreznosti lokacij / pomanjkanja lokacij knjižnic (oz. postajališč premičnih zbirk).

Prostorske analize ponazarjamo s kartami v prilogi:

Karta 1.1: Pregled mreže knjižnic

Karta 1.2: Oddaljenost prebivalcev do najbližje knjižnice

Karta 2.1: Celjsko območje

Karta 2.1: Celjsko območje, gostota prebivalstva

Karta 3.1: Dolenjsko območje

Karta 3.1: Dolenjsko območje, gostota prebivalstva

Karta 4.1: Goriško območje

Karta: Gorenjsko območje

Karta: Gorenjsko območje, gostota prebivalstva

Karta 4.1: Goriško območje, gostota prebivalstva

Karta 5.1: Koroško območje

Karta 5.1: Koroško območje, gostota prebivalstva

Karta 6.1: Obalno-kraško območje

Karta 6.1: Obalno-kraško območje, gostota prebivalstva

Karta 7.1: Osrednjeslovensko območje

Karta 7.1: Osrednjeslovensko območje, gostota prebivalstva

Karta 8.1: Pomursko območje

Karta 8.1: Pomursko območje, gostota prebivalstva

Karta 9.1: Spodnjepodravsko območje

Karta 9.1: Spodnjepodravsko, gostota prebivalstva

Karta 10.1: Štajersko območje

Karta 10.1: Štajersko, gostota prebivalstva

Karta 11.1: Podrobnejša analiza, umestitev v Sloveniji

Karta 11.2: Analiza dostopnosti območja

Karta 11.3: Izbor območja

Karta 11.4: Analiza prebivalstva

2. ZAKONODAJA

2.1. Zakonodaja s področja knjižničarstva

V študiji smo pri analizi dostopnosti upoštevali pravne podlage s področja knjižničarstva. *Zakon o lokalni samoupravi* (2007), *Zakon o knjižničarstvu* (2001) in *Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe* (2003).

V *Zakonu o lokalni samoupravi* (2007) je knjižnica opredeljena kot eden od pogojev, ki ga mora zagotavljati občina za zadovoljevanje potreb in interesov svojih prebivalcev (13. člen). Naloga občine je zagotavljati »splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost« (21. člen).

Zakon o knjižničarstvu (2001) določa, da mora vsaka občina zagotoviti knjižnično dejavnost za svoje občane (20. člen).

Vzpostavitev mreže knjižnic pa opredeljuje *Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe* (2003). »Splošna knjižnica deluje v mreži, ki obsega osrednjo in krajevne knjižnice ter postajališča potujoče knjižnice in premičnih zbirk.« (17. člen)

Izhodišče priprave študije in prostorske analize je bila priloga pravilnika, v kateri je mreža splošnih knjižnic v Sloveniji formalno določena po osrednjih območnih knjižnicah, osrednjih knjižnicah in občinah. Pravilnik ne določa lokacij krajevne knjižnice in postajališč potujoče knjižnic, niti premičnih zbirk. Osrednja knjižnica ima pooblastila, da določi način zagotavljanja knjižnične dejavnosti v pristojni lokalni skupnosti. Osrednja knjižnica mora upoštevati naslednje kriterije za ustanovitev krajevne knjižnice.

- Izposojevališča oziroma krajevne knjižnice naj bi se ustanovile v naseljenih območjih z več kot 1500 prebivalcev, ki so oddaljena več kot 4 km od osrednje knjižnice.
- Postajališča potujoče knjižnice naj bi se ustanovile v naseljenih območjih z manj kot 1500

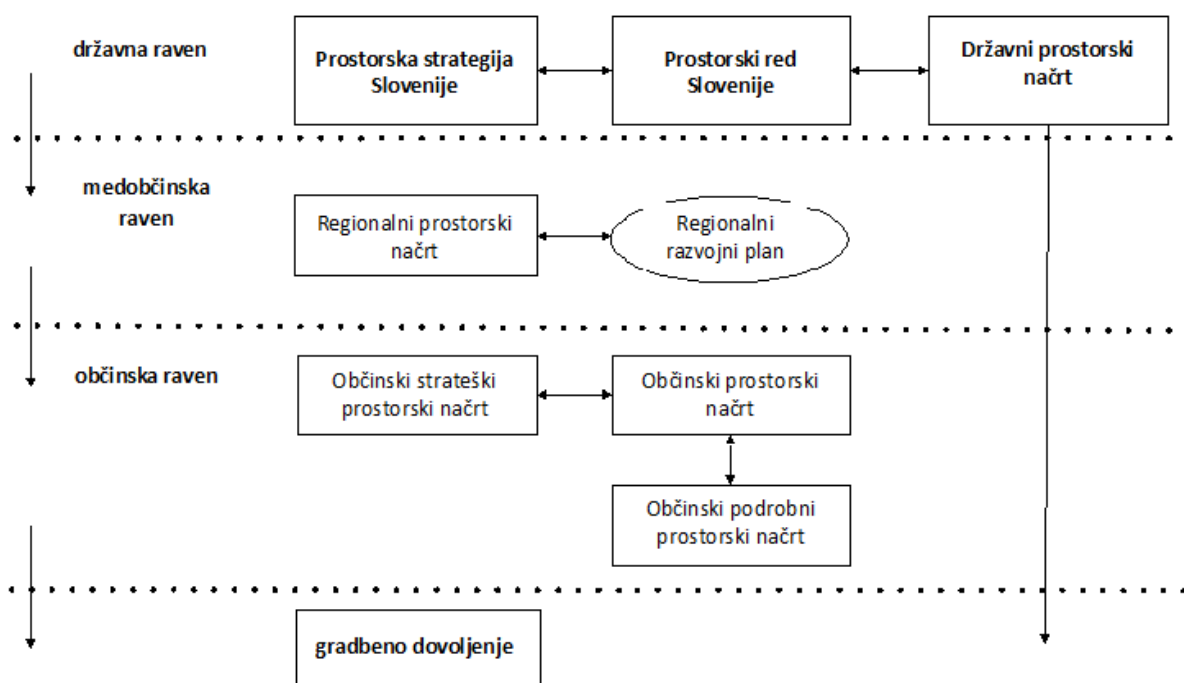
Sedež krajevne knjižnice oz. postajališča naj bi bil v gravitacijskem središču naselja. Standardi za splošne knjižnice (2005) dodatno priporočajo ustanavljanje izposojevališč v večjih mestih tako, da so prebivalci od krajevne knjižnice oddaljeni največ 1,5 km.

2.2. Prostorska zakonodaja

V poglavju bi radi opozorili na pomembnost prostorske zakonodaje pri načrtovanju lokacij knjižnic. Predvsem na lokalni ravni so v obliki možnosti podajanja pripomb v okviru javne razgrnitve prostorskega akta dane možnosti vpliva na zagotavljanje ustrezne namenske rabe prostora - območij družbenih dejavnosti.

Temeljni zakon s področja urejanja prostora je *Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt)* (2007). Po zakonu je cilj načrtovanja skladen prostorski razvoj, ki predpostavlja usklajevanje različnih potreb in interesov razvoja z javnimi koristmi. Glede prostorov za izvajanje knjižničnih dejavnosti so relevantni cilji: zagotavljanje trajnostnega razvoja v prostoru, zagotavljanja kakovostnih bivalnih razmer ter prostorsko usklajeno in zagotavljanje med seboj dopolnjujoče se razmestitve različnih dejavnosti v prostoru. (3. člen)

Usmeritve v zvezi s posegi v prostor, vrste možnih posegov v prostor ter pogoji in merila za njihovo izvedbo pa se določajo s prostorskimi akti. V Sloveniji ločimo državne, občinske in medobčinske prostorske akte. Strukturo ponazarja spodnja shema. Državna prostorska akta sta državni strateški prostorski načrt in državni prostorski načrt. Občinska prostorska akta sta občinski prostorski načrt ter občinski podrobni prostorski načrt. Medobčinski prostorski akt je regionalni prostorski načrt, ki pa v praksi ni zaživel, ker na regionalni ravni v Sloveniji ni administrativnih pristojnosti.

Temeljno načelo prostorskega načrtovanja v Sloveniji je načelo trajnostnega razvoja, ki predpostavlja načrtovanje kvalitetnega bivalnega in delovnega okolja. Načelo se glede umeščanja družbenih dejavnosti v prostor odraža v *Strategiji prostorskega razvoja Slovenije* (2004) in *Prostorskem redu Slovenije* (2004), ki poudarjata tudi pomembnost ustrezne fizične dostopnosti družbenih dejavnosti (knjižnic) v prostoru.

Prostorski red Slovenije določa splošna pravila za urejanje prostora, pravila za načrtovanje prostorskih sistemov in pravila za načrtovanje in graditev objektov. Za območja družbene infrastrukture, ki obsegajo površine za kulturo je treba zagotavljati:

»... uresničevanje načela enakih razvojnih možnosti, ...zmanjševanje razlik med območji, socialnimi skupinami in družbenimi sloji ...ohranjanje in razvijanje človeškega potenciala in družbene kohezije ... ohranjanje in razvijanje kulturne identitete prebivalstva in prostora ... ohranjanje in razvijanje kulturne raznolikosti. »Pri načrtovanju območij družbene infrastrukture je treba upoštevati: ... demografski razvoj ter druge značilnosti in potrebe prebivalstva ... zasnovano poselitvenega območja ter razporeditev objektov in območij družbene infrastrukture ... dostopnost z javnim potniškim prometom, peš in podobno. ... Višje in visoke šole, fakultete, znanstvene in razvojnoraziskovalne ustanove in drugo javnokulturno infrastrukturo je treba prednostno načrtovati v območjih mestnih središč ...V univerzitetnih središčih je treba okrepiti podporne dejavnosti, kot so knjižnice ...« (36. člen).

S povzemanjem aktom smo pokazali, da je za širitev mreže knjižnic in iskanje novih lokacij pomembna prostorska zakonodaja, posebej prostorski dokumenti na občinski ravni.

V postopku sprejemanja občinskih prostorskih aktov poteka javna razgrnitev in javna obravnava akta. Akt je razgrnjen in na vpogled javnosti najmanj 30 dni, datum in lokacija javne razgrnitve in razprave pa je javno objavljena. V postopku vključevanja javnosti se z različnimi metodami zbere predloge, priporočila, usmeritve, mnenja in pobude javnosti. Zbrane predloge javnosti analizirajo koordinator, pobudnik, investitor in izdelovalec. Koordinator mora zagotoviti odziv in povratne informacije deležnikom v procesu. Stališča do pripomb so javno objavljena, lastniki zemljišč, katerim se spreminja namenska raba pa so pisno seznanjeni s stališči do pripomb in predlogov, ki so jih izrazili v okviru javne razgrnitve. Šele po upoštevanju stališč do pripomb in predlogov javnosti občina pripravi predlog občinskega prostorskega načrta, ki ga potrdi pristojno Ministrstvo. Na osnutek lahko podajo pripombe samo nosilci urejanja prostora. Občinski prostorski načrt sprejme občinski svet z odlokom in ga objavi v uradnem glasilu in na svojih spletnih straneh.

Premišljen načrt širitve mreže knjižnic in iskanje novih lokacij, ki je utemeljen demografsko in prostorsko je lahko argument za določitev ustrezne namenske rabe.

3. GEOGRAFSKI INFORMACIJSKI SISTEM

Študijo smo izvedli z metodami geomatike in tehnologijo GIS. »Geomatika se ukvarja z zajemanjem, hranjenjem, posodabljanjem, iskanjem, analizami, predstavitvijo, upravljanjem, porazdeljevanjem in trženjem prostorskih (geografskih) podatkov, ki se nanašajo na naravne zemeljske danosti in izgrajene objekte. Osnovne panoge, ki jih geomatika vključuje, so predvsem naslednje: geodezija in zemljemerstvo, daljinsko zaznavanje in fotogrametrija, tehnologija GIS, kartografija in prikazovanje okolja, planiranje rabe prostora in upravljanje z zemljišči.«¹ Merjenje oddaljenosti najbližje knjižnice od prebivalcev pa smo izvedli s tehnologijo geografskih informacijskih sistemov (GIS).

Tehnologijo GIS sestavlja širok spekter orodij, metod, tehnik in dejavnosti, ki jih uporabljamo za upravljanje, obdelavo, prikaz in distribucijo prostorskih podatkov. GIS so računalniški sistemi za shranjevanje, vzpostavitev, izdelavo, analizo in prikazovanje prostorskih podatkov. Vključujejo lahko fizične, biološke, kulturne, demografske ali ekonomske informacije. Zaradi te fleksibilnosti so uporabno orodje v naravoslovnih, družbenih, medicinskih znanostih, kot tudi v ekonomiji in poslovanju ter pri planiranju (prostora).² GIS tehnologija se je razvila iz kombinacije dveh tipov programske opreme: tehnologije računalniške grafike, ki obvladuje kartografijo in grafiko ter iz tehnologij preglednic in podatkovnih baz, ki obvladuje atributne informacije. Z GIS namreč shranimo informacije o geometriji (obliki in lokaciji objekta) ter o atributih (deskriptivna informacija o objektu). Prava vrednost GIS za analizo grajenega okolja je ravno v možnosti vnosa atributnih podatkov. Stalna povezava med deskriptivnimi informacijami in prostorskimi lastnostmi objekta omogoča številne analize. Primaren namen GIS je procesiranje informacij, ki se vežejo na prostor. GIS kot računalniški sistem shranjuje in povezuje prostorske informacije z grafičnimi kartami, s čimer omogoča razne prostorske analize ter modeliranje.³

GIS je sestavljen iz štirih, medsebojno povezanih, sestavin: prostorskih podatkov, osebja, strojne in programske opreme. Zagotavlja povezljivost in izmenljivost podatkov med informacijskimi sistemi, poenoti storitve in dejavnosti ter omogoči vzpostavitev splošnega razumevanja in deljivost različnih podatkovnih virov. S tem pa je povezana tudi njegova osnovna značilnost, integracija podatkov, ki se nanašajo na lokacijo v prostoru iz različnih virov.

---

¹ Šumrada, R. (2003). Mednarodni standardi za geografske podatke in informacije. V: Geodetski vestnik, Vol. 47, št. 1&2, Ljubljana.

² Unwin, D. (1981). Introductory spatial analysis. London: Methuen, Haining, R. (1990). Spatial data in the social and environmental sciences. Cambridge: Cambridge University Press.

³ Antenucci, J.C. et al. (1991). Geographic information systems: a guide to technology. New York: Van Nostrand Reinhold.

Moderna programska oprema za GIS omogoča manipulacijo in prikazovanje podatkov tudi laikom. Analize v GIS so odvisne od podatkov, ki so na voljo, je odlično orodje, ki zagotavlja, da so odločitve sprejete na podlagi dejstev, ne pa političnih ali čustvenih razlogov. Na primer, v določanju neželenih rab prostora, lahko GIS učinkovito vključi v analizo vsako posamezno parcelo, da se dokaže, da je končna izbira dejansko optimalen kraj ...”⁴ Poleg tega vizualizacija v obliki kart poveča želeno verodostojnost.⁵

---

⁴ Herzog, M. T. (2000). GIS technology and implementation. V: S. Easa and Y. Chan (eds.). Urban planning and development applications of GIS. Reston, Virginia: American society of civil engineers.

⁵ Monmonier, M. (1997). Ridicule as a weapon against GIS-based siting studies. vir: <http://www.geo.wvu.edu/i19/papers/monmonier.html> (27.04.2001)

4. DOSTOPNOST

Dostopnost je pomembna lastnost prostora. Pogosto je tema prostorskih študij na področjih od preučevanja družbenih neenakosti do urbanih form in od preučevanja transporta do ekonomskega razvoja. Vsako področje pa ima svoje definicije in metode za odkrivanje relacij in procesov, kajti delujoč in uporaben koncept dostopnosti je kompleksno. "... Dostopnost je.... zmuzljiv pojem ... Pogosto uporabljan termin, ki ga vsak uporablja, dokler se ne sooči s problemom njegovega definiranja in merjenja"⁶.

Skoraj vsaka publikacija na temo urbanizma se "nanaša tudi na dostopnost"⁷. V okviru planiranja prostora sta zanimivi definiciji Hansona in Ingrama. Prvi definira dostopnost kot "število ciljnih aktivnosti, ki so na voljo znotraj določene razdalje ali časa potovanja"⁸. Po Ingramu⁹ pa je dostopnost notranja značilnost kraja, ki se operacionalizira v smislu preseganja konfliktov. Definiciji imata tri dimenzije. Prva dimenzija se nanaša na razdaljo ali prostorsko interakcijo med lokacijami. Druga dimenzija zajema transportni sistem ali mrežo, ki povezuje te lokacije, tretja dimenzija pa se nanaša na želje in sredstva ali sposobnosti (finančne, fizične, časovne), da se obične ciljne lokacije in preseže prostorsko ločitev.

V tej študiji ne bomo podrobneje predstavljali načine merjenja dostopnosti. Naj omenim le, da obstajata dve skupini merjenja dostopnosti. Tradicionalna merjenja dostopnosti temeljijo na razdalji med izhodiščno in ciljno lokacijo. Kot funkcijo upora so najprej uporabili napor, potreben za potovanje med lokacijami. Kasneje, ko se analize začnejo izdelovati za modeliranje mrež, pa tudi čas in ceno potovanj. Merjenja dostopnosti temeljijo na treh osnovnih elementih: izbor izhodiščnih lokacij, izbor in ovrednotenje ciljnih lokacij ter fizična razdalja.¹⁰ Tradicionalna merjenja dostopnosti obravnavajo dostopnost kot strogo fizični ali prostorski konstrukt. Vsi ti modeli prostorske interakcije temeljijo na fizičnih mrežah ali na topologiji in jih lahko obravnavamo kot modele, ki odkrivajo potencialno dostopnost znotraj sistema. Prezrte so časovne omejitve in omejitve glede aktivnosti. Predvsem pa so prezrte druge družbene in individualne omejitve, ki lahko ovirajo povezave med različnimi aktivnostmi. Zato so se pojavila alternativna merjenja dostopnosti, ki izhajajo iz posameznikove izkušnje dostopnosti, časa, ki ga imamo na voljo, želja, sredstev ter posameznikovih preferenc in zmožnosti (časovno-prostorska prizma ipd.).

---

⁶ Gould, P. (1969). *Spatial diffusion*. Washington, DC.: Association of American Geographers, str. 64.

⁷ Pirie, G. H. (1979). *Measuring accessibility: a review and a proposal*. V: *Environment and Planning A*, vol. 11, str. 229.

⁸ Hanson, S. (1995). *The Geography of Urban Transportation*. New York: Guilford Press, str. 4.

⁹ Ingram, D. R. (1971). *The concept of accessibility: A search for an operation form*. V: *Regional Studies*, vol. 5.

¹⁰ Hanson, S. (1995). *The geography of urban transportation*. New York: Guilford Press, Burns, L. (1979). *Transportation, temporal, and spatial components of accessibility*. Lexington, MA: Lexington Books, Getis, A., Boots, B.N. (1987). *Models of spatial processes*. London: Cambridge University Press, Haggett, P., A. Cliff, Frey, A. (1977). *Locational analysis in human geography*. New York: Wiley & Sons.

Merjenje dostopnosti se ponavadi uporablja pri planiranju transporta, namenske rabe prostora ali načrtovanju stavbe. Večina avtorjev dostopnost obravnava kot nekaj, kar se lahko vrednoti. Razen prepoznavne pomena dostopnosti kot cilja v planiranju, je bila dostopnost redko prevedena v izvajanje mer za potrebe politik. Šele v zadnjih desetih letih se počasi izvajajo prostorske analize na »neurbanističnih« področjih. Predvsem zaradi razvoja tehnologij in dostopnosti GIS.

5. METODOLOGIJA

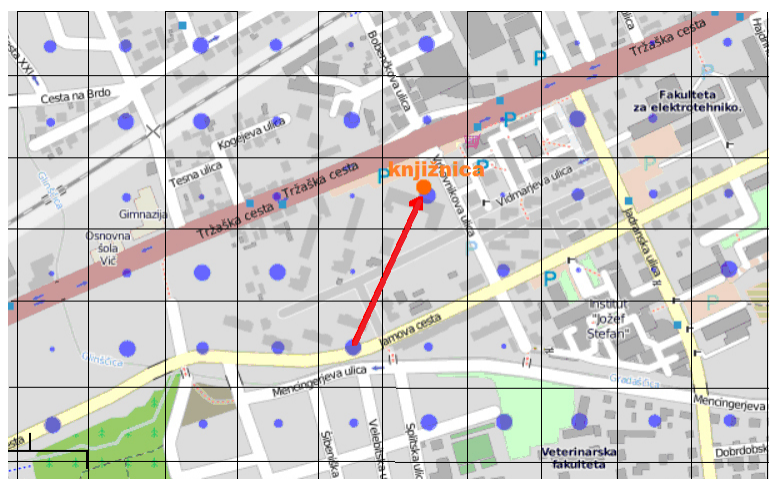
5.1. Uporabljeni podatki

- Podatkovni sloj prebivalci, mreza_100m_x_100m, Stanje: 1.1. 2011
Vir: Statistični urad Republike Slovenije
- Podatkovni sloj lokacij knjižnic, lokacij premičnih zbirk in postajališč bibliobusov, Stanje: 2011
Vir: Narodna in univerzitetna knjižnica

V analizi so bili podatki predelani za potrebe študije.

5.2. Metodologija

V študiji smo izračunali smo zračno razdaljo od centroida kvadranta sloja mreza_100m_x_100m, do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti splošnih knjižnic za celotno Slovenijo. Spodnja skica ponazarja metodologijo. Velikost modrega kroga je odvisna od števila prebivalcev. Analiza je obsegala poseljeno območje Slovenije s 159041 kvadranti, kjer živi 2050189 ljudi.

Slika 1: Metodologija

Predmet analize so bile lokacije krajevnih knjižnic, lokacije postajališč bibliobusov in tiste lokacije postajališč premične zbirke, kjer si lahko gradivo izposodi vsak potencialni uporabnik. Pri analizi nismo upoštevali lokacij postajališč premičnih zbirk, ki so namenjena posebnim skupinam uporabnikov, v katerih si splošna javnost ne more izposoditi gradiva (npr. bolnišnice).

V prvi fazi študije smo izračunali oddaljenost za krajevne knjižnice in postajališča bibliobusa ter premičnih zbirk. Na željo naročnika smo dodali izračun za postajališča premičnih zbirk.

1. Za vsak centroid kvadranta smo identificirali najbližjo krajevno knjižnico in izračunali zračno razdaljo do njene lokacije.
2. Za vsak centroid kvadranta smo identificirali najbližjo krajevno knjižnico ali postajališče premične zbirke in izračunali zračno razdaljo do najbližje lokacije.
3. Za vsak centroid kvadranta smo identificirali najbližjo krajevno knjižnico ali postajališče bibliobusa ali postajališče premične zbirke in izračunali zračno razdaljo do najbližje lokacije.

Dostopnost je obratno sorazmerna z razdaljo. Večja je razdalja do lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic, manjša je dostopnost.

6. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE

V študiji predstavljamo izdelano analizo po območjih osrednjih območnih knjižnic, kakor jih določa omenjeni Pravilnik o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe: Celjsko območje, Dolenjsko območje, Gorenjsko območje, Goriško območje, Koroško območje, Obalno-kraško območje, Osrednjeslovensko območje, Pomursko območje, Spodnjepodravsko območje, Štajersko območje.

V analizi smo za vsakega prebivalca Slovenije izračunali razdaljo do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic. Izračunana je razdalja do krajevnih knjižnic, do postajališč bibliobusov in lokacij postajališč premične zbirke, ki so dostopne za splošno javnost.

Rezultate podajamo po kategorijah: večje od 2000m, 2001 do 5000m, 5001 do 10000m in več kot 10001m. V prikazu rezultatov analize območij osrednjih območnih knjižnic smo dodali kategorijo oddaljenosti 8001-10000.

Predstavitvi rezultatov za celotno Slovenijo v prvem delu, sledi predstavitev analize za območja osrednjih območnih knjižnic. Študijo zaključujemo z dvema primeroma podrobnejše prostorske analize. Izbrali smo zelo preprosta primera za ilustracijo uporabnosti rezultatov in povezavo demografskih/prosto dostopnih statističnih podatkov s prostorskimi analizami. V prvem primeru na karti identificiramo »sivo liso« v Pomurju ter preučimo izbrane demografske značilnosti prebivalstva. Drug primer se nanaša na prostorsko analizo postajališč bibliobusov, ki dopolnjujejo knjižnično dejavnost na Goriškem območju. Kot smo povedali v uvodu, se izogibamo vsaki interpretaciji rezultatov.

6.1 ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA OBMOČJE SLOVENIJE

Najbližja lokacija krajevne knjižnice je od 59,85% prebivalcev Slovenije oddaljena manj kot 2000m, od 26,21% prebivalcev Slovenije je oddaljena od 2001 do 5000m, od 11,99% prebivalcev Slovenije je oddaljena od 5001 do 10000m in od 1,94% prebivalcev je oddaljena več kot 10000m. 72,28% prebivalstva je od krajevne knjižnice oddaljena do 5000m, 95,09% pa do 10000m.

Kadar pri računanju oddaljenosti krajevnim knjižnicam dodamo postajališča premičnih zbirk je za 60,66% prebivalstva najbližja lokacija knjižnične dejavnosti oddaljena manj kot 2000m, več kot 10001m pa je oddaljena za 4,69% prebivalstva (glej tabelo 1, graf 1). Če h krajevnim knjižnicam in postajališčem premičnih zbirk dodamo postajališča bibliobusa je za 76,92% prebivalstva najbližja lokacija knjižnične dejavnosti oddaljena manj kot 2000m, več kot 10001m pa je oddaljena za zgolj 0,03% prebivalstva (glej tabelo 1, graf 1).

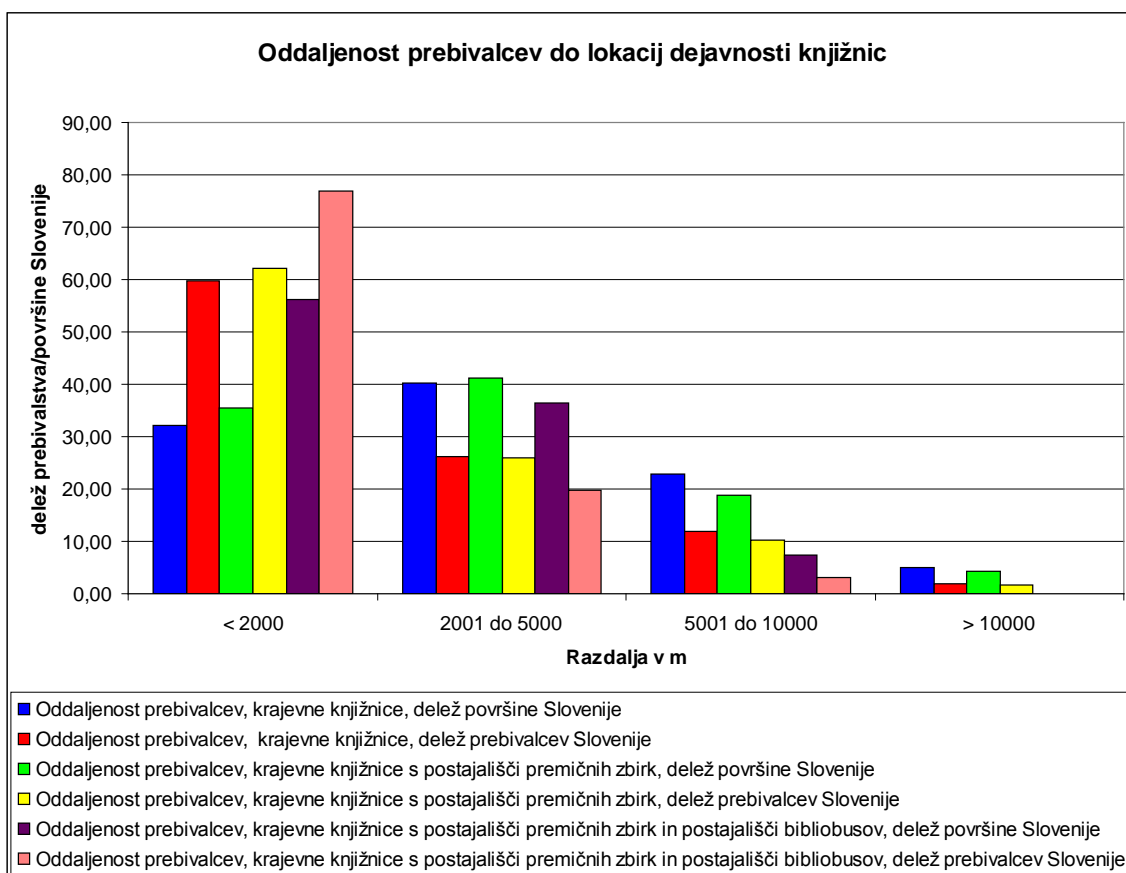
Karta 1.1 prikazuje mrežo knjižnic po tipu, karta 1.2 pa razdaljo prebivalcev do najbližje lokacije dejavnosti knjižnic.

V analizi celotne Slovenije je smiseln tudi izračun deleža površine Slovenije, ki je v določenem radiju oddaljenosti od lokacije najbližje knjižnične dejavnosti. Prebivalci, ki so od lokacije najbližje knjižnične dejavnosti oddaljeni manj kot 2000m živijo na 32,11% površine Slovenije. Če upoštevamo tudi postajališča bibliobusov 53,35% prebivalcev živi na območju, ki je v radiju manj kot 2000m od lokacije najbližje knjižnične dejavnosti. Podatki za večje razdalje so razvidni iz tabele 1.

	< 2000	2001 do 5000	5001 do 10000	> 10000
Oddaljenost prebivalcev, delež površine Slovenije	32,11	40,17	22,81	4,90
Oddaljenost prebivalcev, delež prebivalcev Slovenije	59,85	26,21	11,99	1,94
Oddaljenost prebivalcev, delež površine Slovenije, vključno s postajališči premičnih zbirk	35,50	41,25	18,86	4,38
Oddaljenost prebivalcev, delež prebivalcev Slovenije, vključno s postajališči premičnih zbirk	62,10	26,00	10,18	1,72
Oddaljenost prebivalcev, delež površine Slovenije, vključno z bibliobusi in s postajališči premičnih zbirk	56,14	36,54	7,27	0,05
Oddaljenost prebivalcev, delež prebivalcev Slovenije, vključno z bibliobusi in s postajališči premičnih zbirk	76,92	19,83	3,21	0,03

Tabela1: Slovenija, oddaljenost prebivalstva do storitev knjižnic po št. prebivalcev in površine

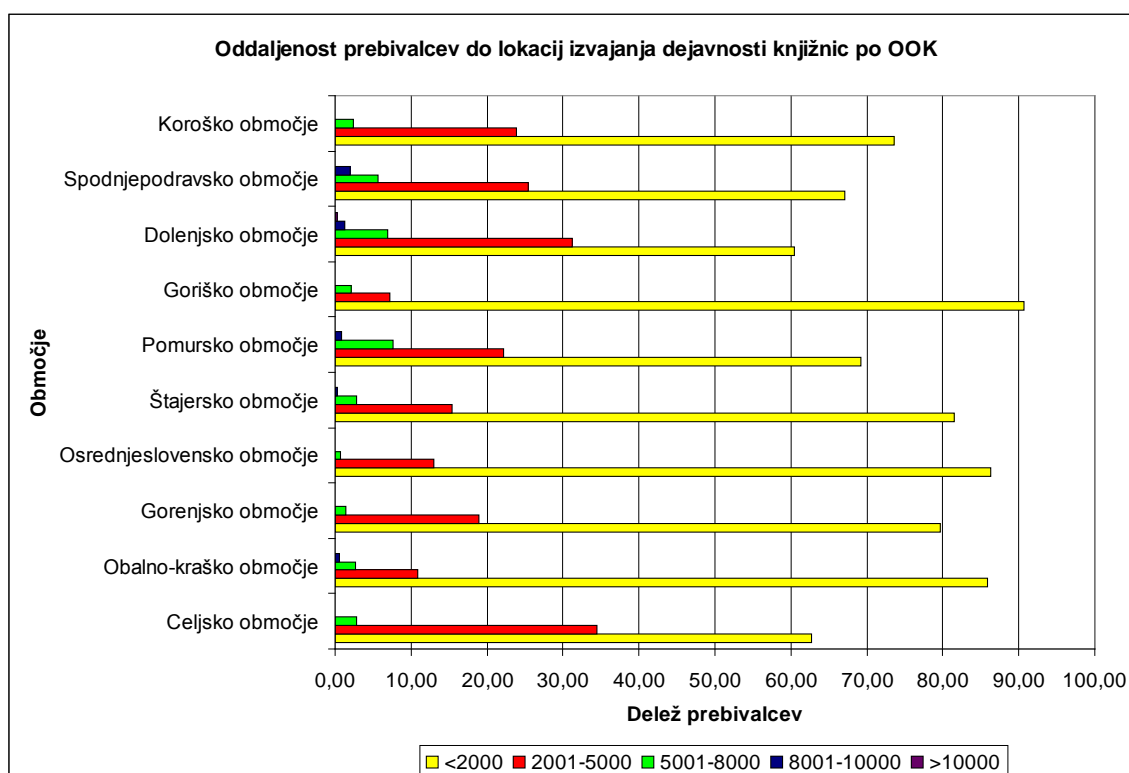

Graf 1: Slovenija, oddaljenost prebivalstva do lokacij storitev dejavnosti knjižnic

6.2 ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE PO OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNICAH

Primerjava med osrednjimi območnimi knjižnicami je predstavljena v grafu 2. V analizi območij osrednjih območnih knjižnic smo dodali kategorijo oddaljenosti 8001-10000. Na Goriškem območju ima 90,62% prebivalstva najbližjo lokacijo izvajanja knjižnične dejavnosti knjižnico v radiju manj kot 2000m, sledita Obalno-kraško območje (85,86%), Osrednjeslovensko območje (86,24%) in Štajersko območje (81,46%). Razdalja manj kot 2000m do najbližje knjižnice je slaba na Dolenjskem območju (60,43%), ki ima tudi največji delež prebivalstva (0,23%), ki imajo najbližjo knjižnico oddaljeno za več kot 10000m.

Graf 2.: Primerjava oddaljenosti prebivalcev do lokacije izvajanja knjižnične dejavnosti po OOK

6.2.1 ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA CELJSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Osrednja knjižnica Celje

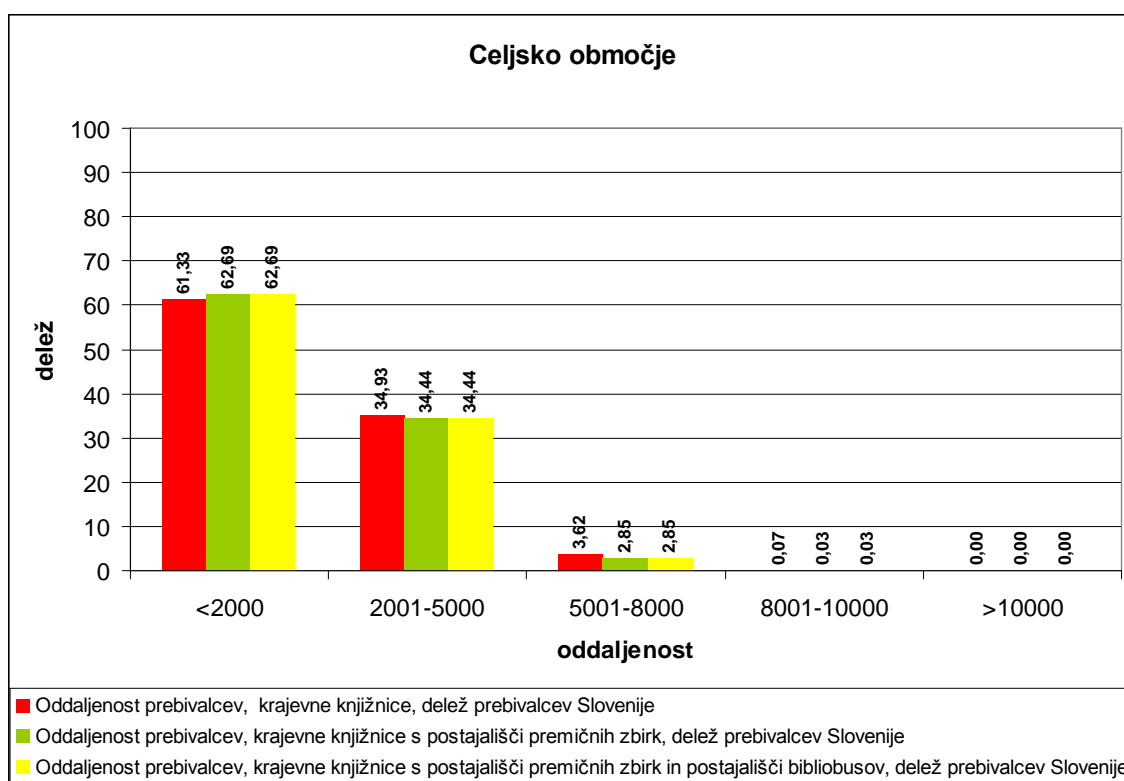
Št. občin: 36

Površina: 2647.8 km²

Št. prebivalcev: 303.938 (2011)

Na Celjskem območju ima 62,69% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 34,44% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 2,85% prebivalcev od 5001-8000m, ter samo 0,03% prebivalstva je od najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih več kot 8000m.

Na Celjskem območju ima kar 97,12% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m in 99,97% prebivalcev do 8000m.

Graf 3.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Celjskem območju

6.2.2. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA DOLENJSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

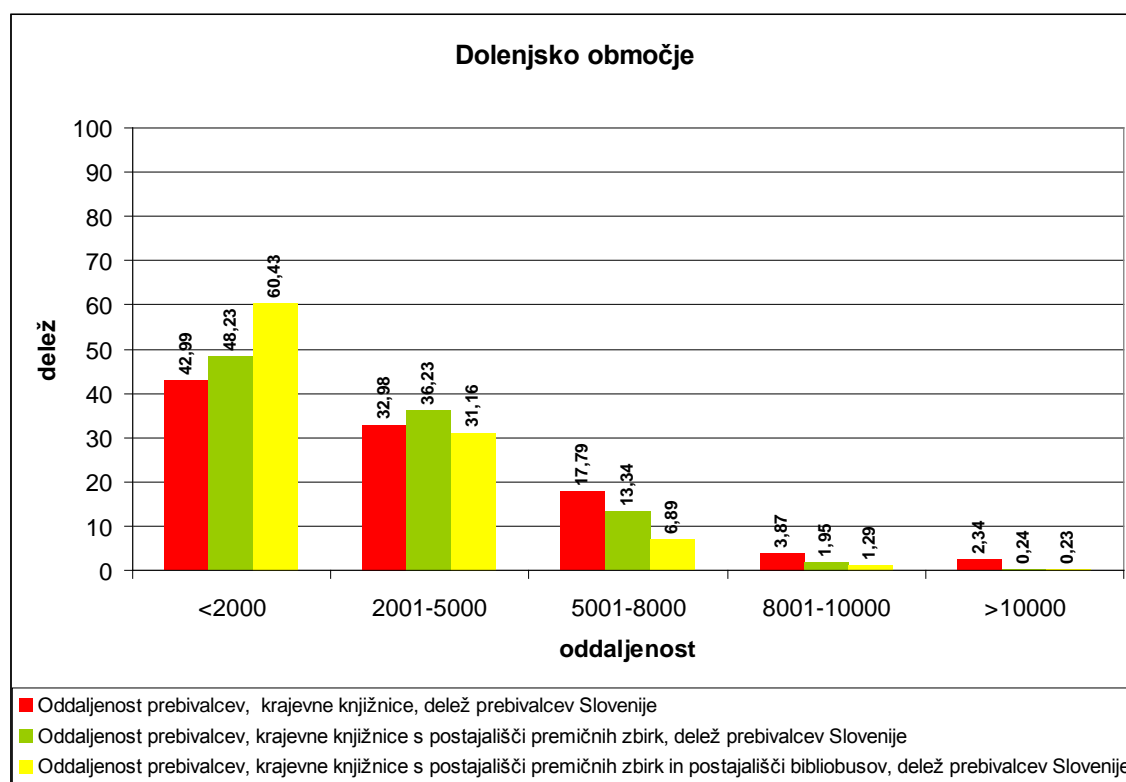
Št. občin: 25

Površina: 3560.2 km²

Št. prebivalcev: 212.546 (2011)

Na Dolenjskem območju ima 60,43% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 31,16% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 6,89% prebivalcev od 5001-8000m, ter samo 1,29% prebivalstva je od najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih več kot 8000m.

Na Dolenjskem območju ima 91,59% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m, 98,49% prebivalcev do 8000m in 99,77% prebivalcev do 10000m.

Graf 4.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Dolenjskem območju

6.2.3. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA GORENJSKO OBMOČJE

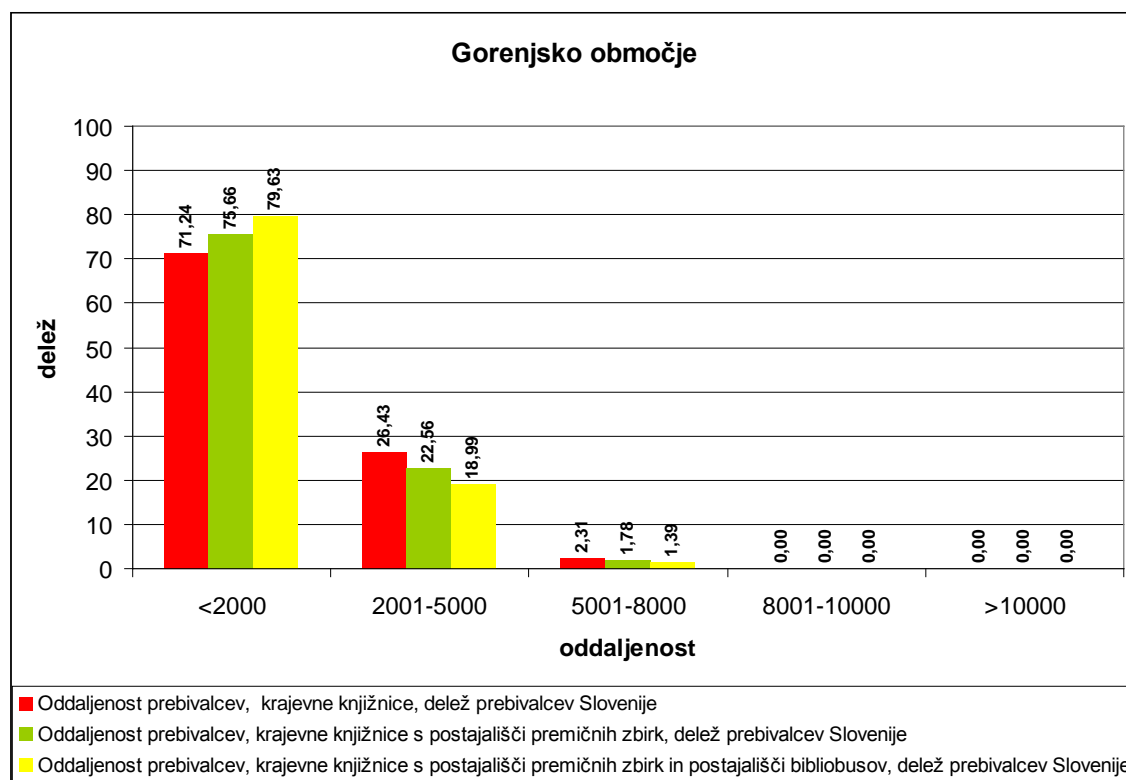
Osrednja območna knjižnica: Mestna knjižnica Kranj

Št. občin: 18

Površina: 2136.6 km²

Št. prebivalcev: 203.442 (2011)

Na Gorenjskem območju ima 79,63% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 18,99% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 1,39% prebivalcev od 5001-8000m. Prebivalci niso oddaljeni več kot 8000m od najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice. Na Gorenjskem območju ima kar 97,67% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m.

Graf 5.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Gorenjskem območju

6.2.4. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA GORIŠKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Goriška knjižnica Franceta Bevka

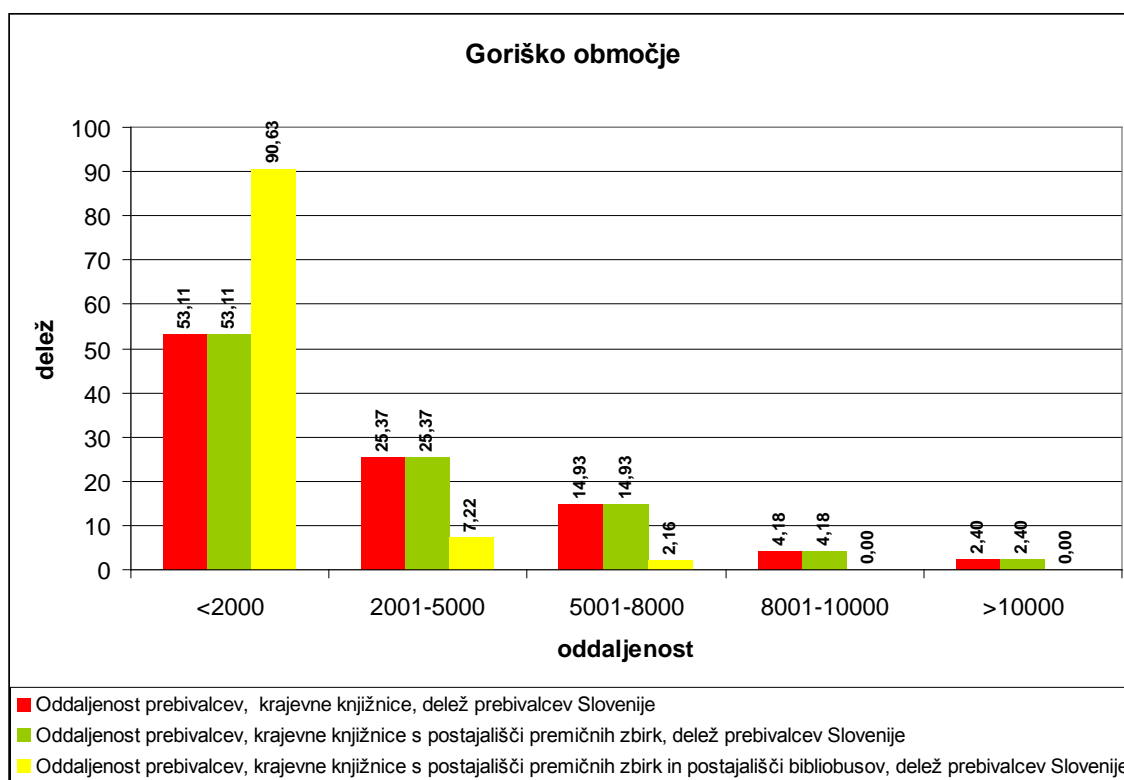
Št. občin: 13

Površina: 2324.7 km²

Št. prebivalcev: 119.102 (2011)

Na Goriškem območju je najvišji delež prebivalstva v Sloveniji 90,63%, ki ima najbližjo lokacijo knjižnične dejavnosti oddaljeno manj kot 2000m. Na Goriškem območju ima samo 7,22% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj od 2001 do 5000m in samo 2,16% prebivalcev do 8000m.

Na Goriškem območju ima kar 97,84% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m.

Graf 6.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Goriškem območju

6.2.5. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA KOROŠKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

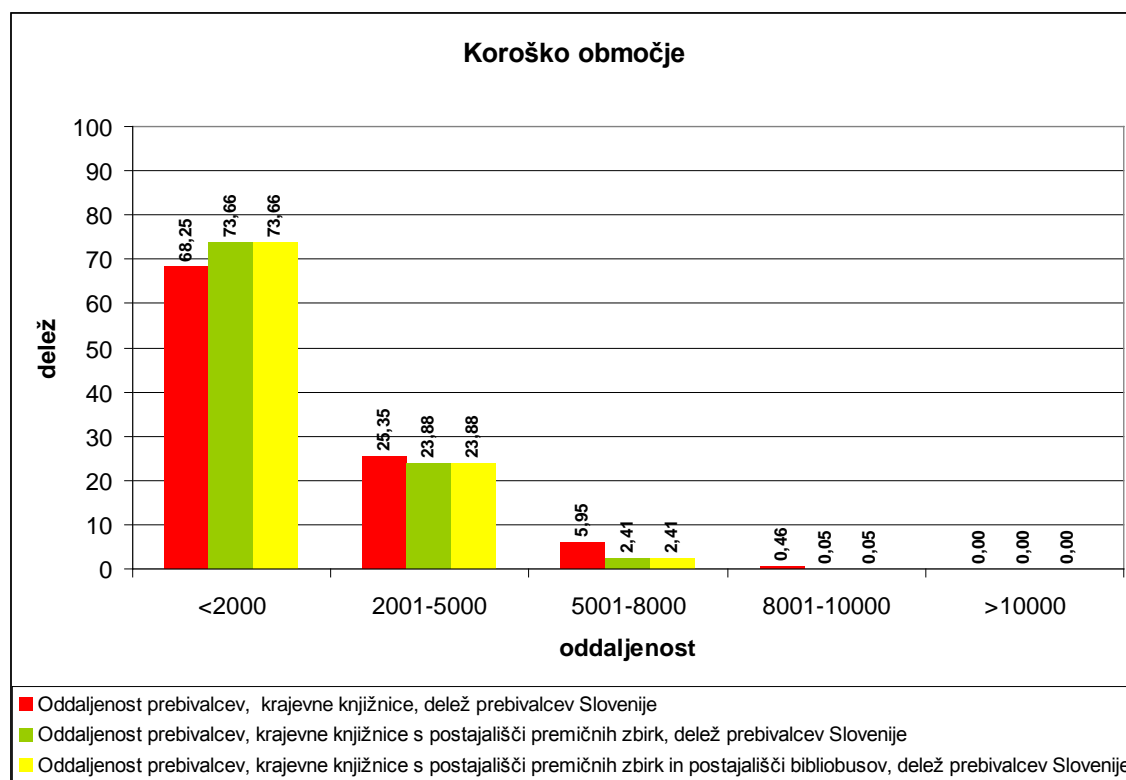
Št. občin: 12

Površina: 1040.8 km²

Št. prebivalcev: 72.438 (2011)

Na Koroškem območju ima 73,66% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 23,88% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 2,41% prebivalcev od 5001-8000m.

Na Koroškem območju ima kar 97,54% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m.

Graf 7.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Koroškem območju

6.2.6. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA OBALNO-KRAŠKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

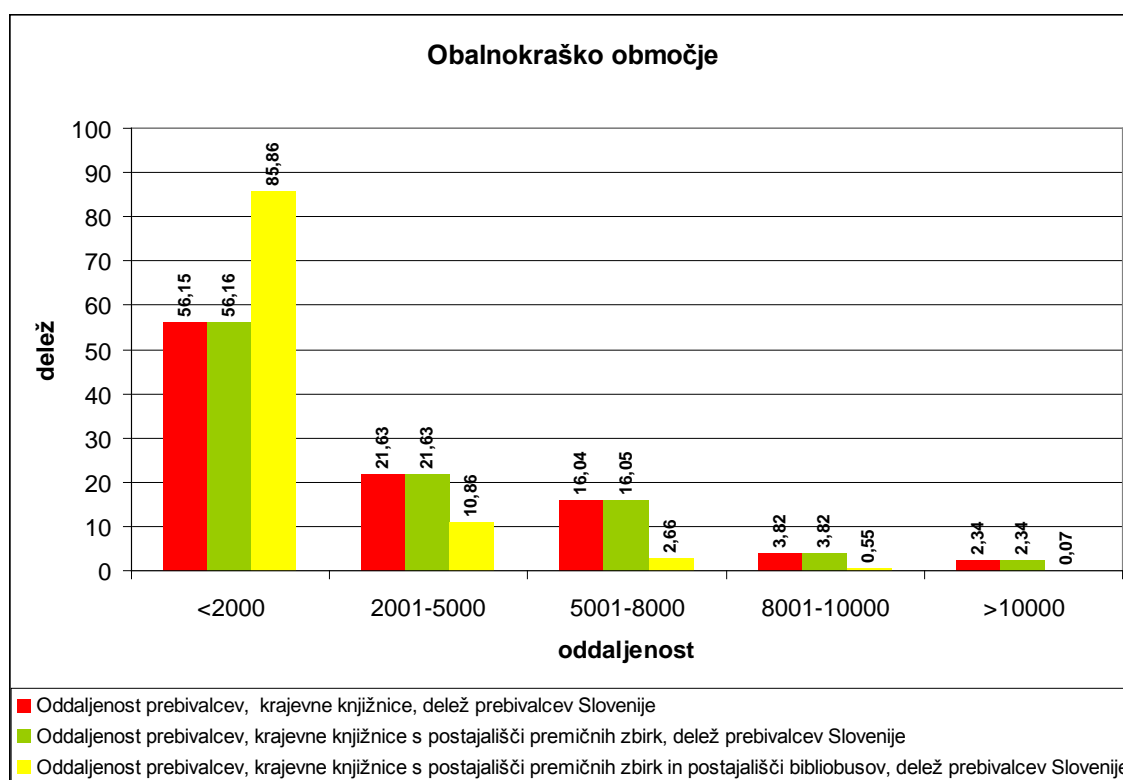
Št. občin: 10

Površina: 2017.6 km²

Št. prebivalcev: 146.158 (2011)

Na Obalno-kraškem območju ima 85,86% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 10,86% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 2,66% prebivalcev od 5001-8000m, 0,55% prebivalstva je od najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih več kot 8000m in 0,07% prebivalstva je od lokacije izvajanja knjižnične storitve oddaljenih več kot 10000m.

Na območju se zaradi bibliobusa poveča delež prebivalstva z oddaljenostjo do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice za 29,71%.

Graf 8.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Obalno-kraškem območju

6.2.7. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA OSREDNJSLOVENSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Mestna knjižnica Ljubljana

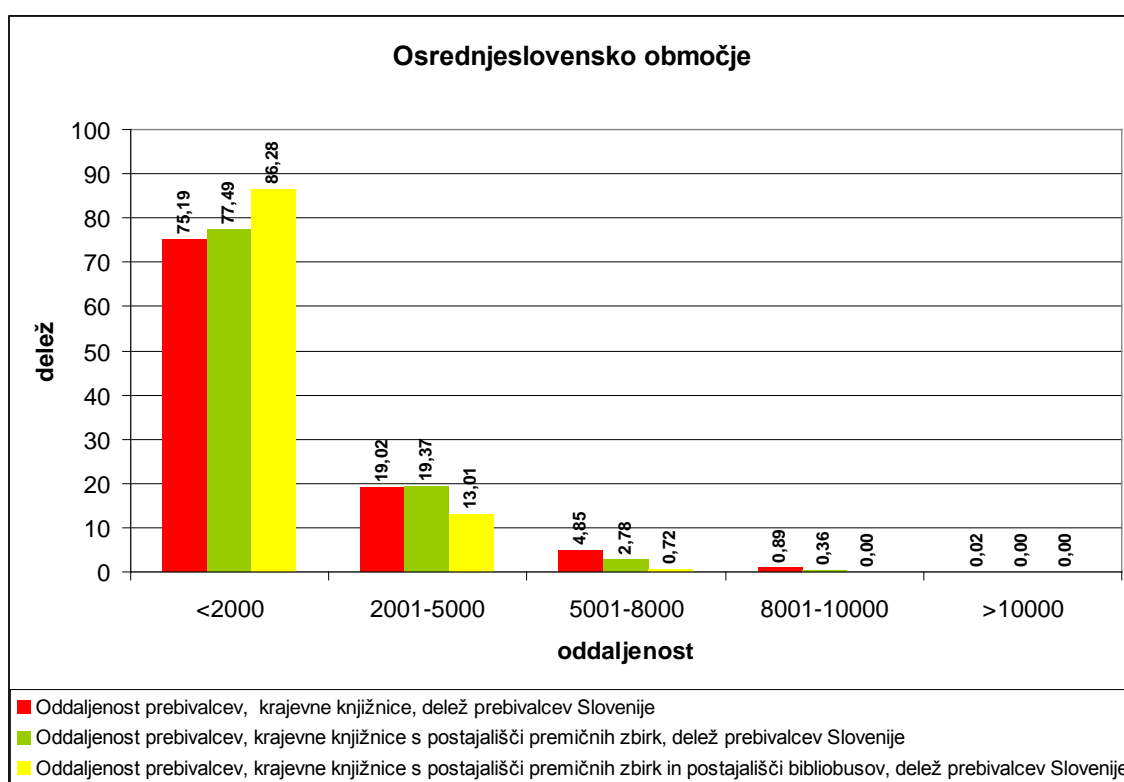
Št. občin: 29

Površina: 3038.2 km²

Št. prebivalcev: 549.901 (2011)

Na Osrednjeslovenskem območju ima 86,28% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 13,01% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 0,72% prebivalcev pa od 5001-8000m.

Na Osrednjeslovenskem območju ima 99,28% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m. Zaradi bibliobusa pa se število prebivalcev, ki so oddaljeni do 2000m poveča za 11,09%.

Graf 9.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Osrednjeslovenskem območju

6.2.8. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA POMURSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota

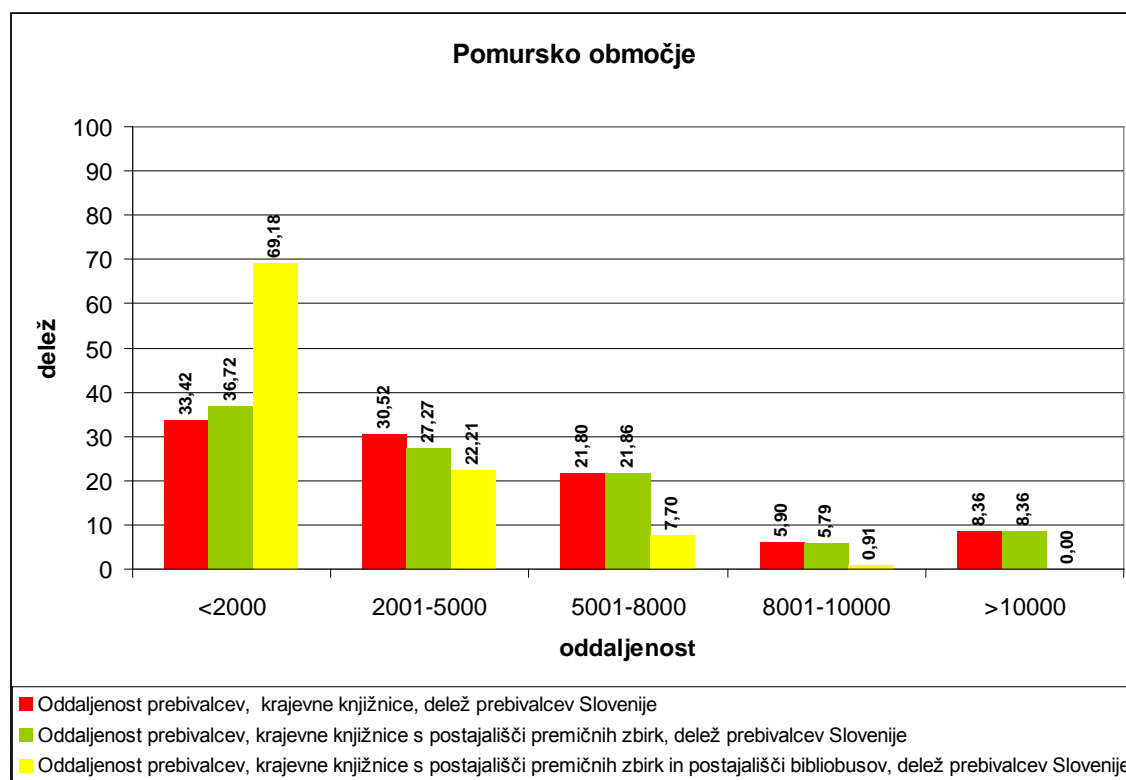
Št. občin: 27

Površina: 1337.5 km²

Št. prebivalcev: 119.138 (2011)

Na Pomurskem območju ima 69,18% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 22,21% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 7,70% prebivalcev od 5001-8000m ter samo 0,91% prebivalstva do 10000m.

Na Pomurskem območju ima 91,40% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m in 99,09% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 8000m.

Graf 10.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Pomurskem območju

6.2.9. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA SPODNJEPODRAVSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Knjižnica Ivana Potrča Ptuj

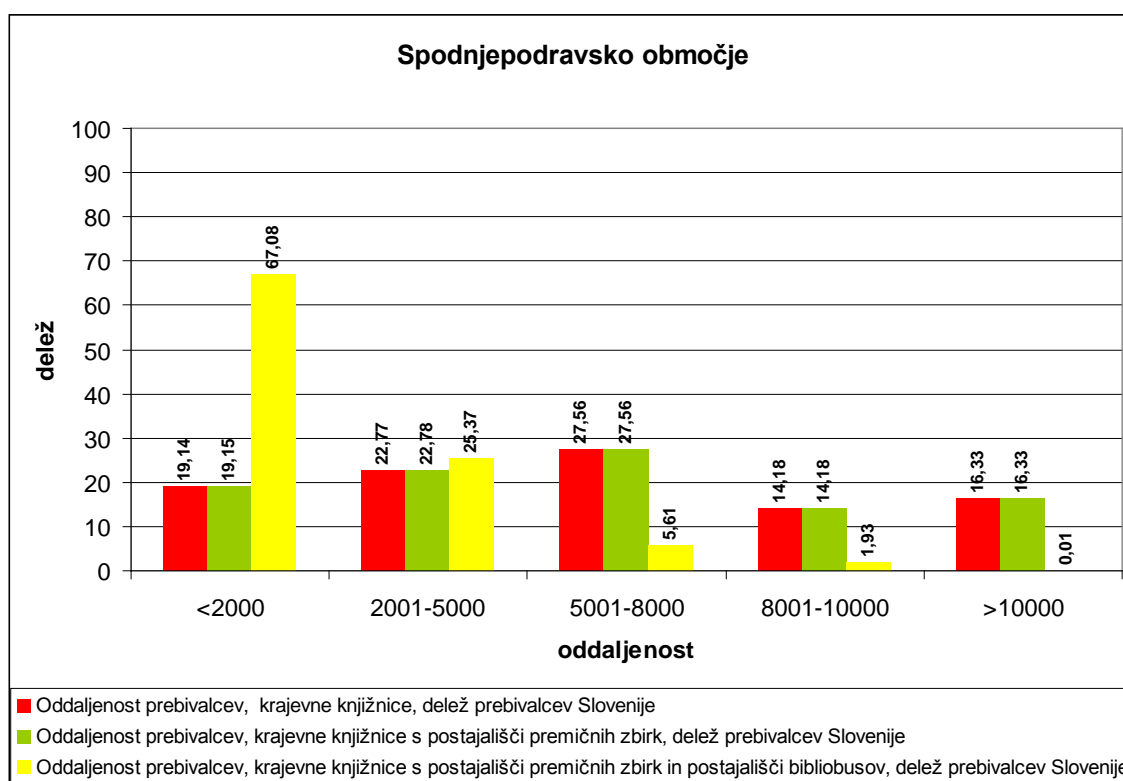
Št. občin: 19

Površina: 859 km²

Št. prebivalcev: 212.546 (2011)

Na Spodnjepodravskem območju ima 67,08% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 25,37% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m, 5,61% prebivalcev od 5001-8000m, 1,93% prebivalstva do 10000m in 0,01% prebivalstva več kot 10000m.

Na Spodnjepodravskem območju ima 92,45% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m in 98,06% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 8000m. Tudi na Spodnjepodravskem območju se zaradi bibliobusa poveča število prebivalcev, ki imajo do lokacij izvajanja dejavnosti knjižnic manj kot 2000m za 47,94%.

Graf 11.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Spodnjepodravskem območju

6.2.10. ANALIZA DOSTOPNOSTI ZA PREBIVALCE ZA ŠTAJERSKO OBMOČJE

Osrednja območna knjižnica: Mariborska knjižnica

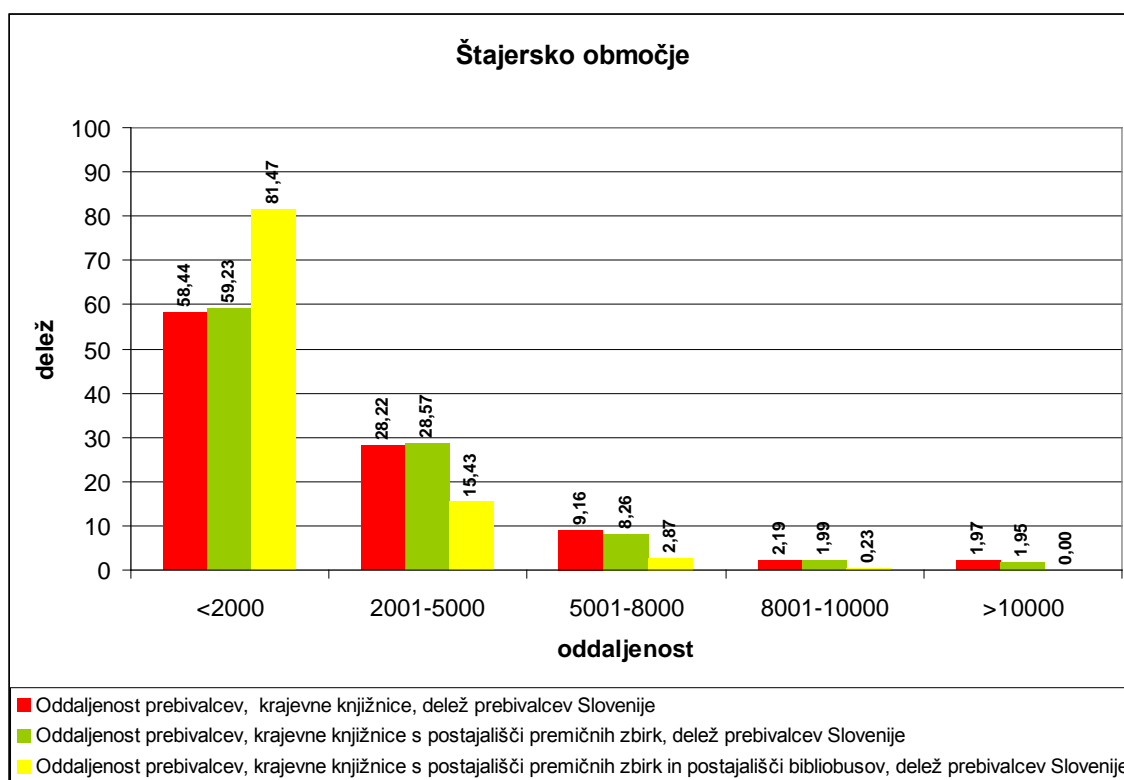
Št. občin: 22

Površina: 1313 km²

Št. prebivalcev: 236.930 (2011)

Na Štajerskem območju ima 81,47% prebivalstva najbližjo lokacijo krajevne knjižnice, postajališča premične zbirke ali postajališče bibliobusa oddaljeno manj kot 2000m, 15,43% prebivalcev je od lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljenih 2001-5000m in samo 2,87% prebivalcev od 5001-8000m.

Na Štajerskem območju ima 96,90% prebivalcev najbližjo lokacijo izvajanja dejavnosti knjižnice oddaljeno do 5000m.

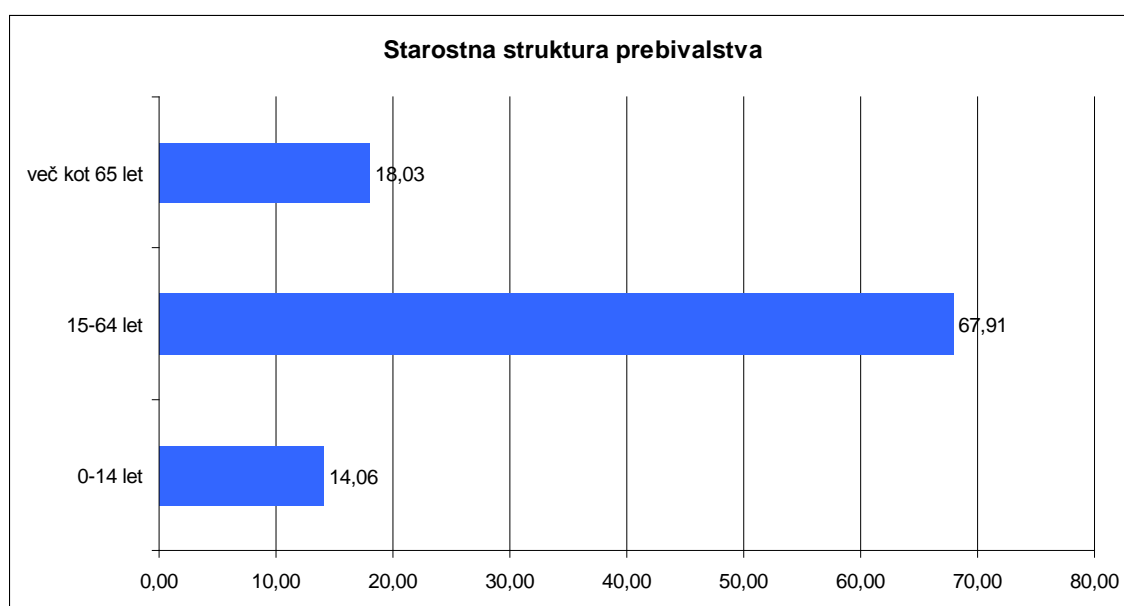

Graf 12.: Oddaljenost prebivalcev do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnic na Štajerskem območju

6.3. PRIMERA PODROBNEJŠIH ANALIZ

6.3.1. Primer podrobnejše analize »sive lise« na območju Pomurja (Karta 11.1 – Karta 11.4)

Analizirano območje v Pomurju obsega 242 kvadrantov mreže 100x100m. Na območju živi 1309 prebivalcev (1,1% prebivalstva Pomurja). Podatki statističnega urada RS o delovni aktivnosti in izobrazbi so zaradi majhnega števila prebivalcev zakriti. Približno enako je število moških (51%) in žensk (49%). Starostna struktura prebivalstva (graf 13) pokaže, da je 18,3 % prebivalcev starejših od 65 let, mlajših od 14 let pa je 14,06% prebivalcev.

Graf 13: Starostna struktura prebivalstva

Karta 11.4 predstavlja prostorsko distribucijo prebivalstva glede na indeks staranja. Depopulizirana območja ali redko poseljena območja imajo višji indeks staranja, ki je izračunan kot razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100. Za optimalen demografski razvoj naj bi bil indeks okoli 40. Indeks staranja nad 80 pa kaže na pričakovano zmanjšanje prebivalstva v prihodnosti.

Glede na zakonodajo in standarde s področje knjižničarstva podanimi na začetku študije in glede na število ter strukturo prebivalstva je knjižnična dejavnost na območju pomankljiva.

6.3.2. Prostorska analiza lokacij postajališč bibliobusa (Karta 13.1 – Karta 13.4)

Po analizi oddaljenosti prebivalstva do najbližje lokacije izvajanja dejavnosti knjižnice ima Goriško območje najvišjo dostopnost knjižničnih storitev. Kar 90,63% prebivalcev živi na območju, ki se nahaja v radiju 2000m do najbližje lokacije izvajanja knjižnične dejavnosti. Samo 7,22% od 2001-5000m in samo za 2,16% prebivalcev je lokacija knjižnične dejavnosti oddaljena več kot 5001 in manj kot 8000m.

V nadaljevanju sledijo štiri karte, na katerih smo v prostoru prikazali pokritost območja z bibliobusi. Na Karti 13.1 so prikazana postajališča bibliobusov in krajevnih knjižnic. Na karti 13.2. smo prikazali izbor območja, ki je pokrito pretežno z bibliobusi. Na naslednji karti razberemo (Karta 13.3.), da je izračunana visoka dostopnost na redko poseljenem hribovitem območju zagotovljena z bibliobusi. Povečava območja (Karta 13.4.) podrobneje prikazuje oddaljenost prebivalcev od krajevne knjižnice.

Na Goriškem območju ima 90,63% prebivalstva visoko dostopnost do lokacij izvajanja knjižničnih storitev zaradi postajališč bibliobusov. Če v računanju oddaljenosti upoštevamo zgolj krajevne knjižnice ima samo 53,11% prebivalstva oddaljeno knjižnico manj kot 2000m.

7. ZAKLJUČKI

Dostopnost do knjižničnih storitev je v Sloveniji na splošno dobra. Kar 59,85% prebivalcev je od najbližje krajevne knjižnice oddaljena manj kot 2000m. Če v računanju upoštevamo še bibliobuse, pa ima kar 75,22% prebivalcev najbližjo izposojevališče bliže od 2000m. Med regijami so razlike. Dobro prostorsko pokritost z lokacijami izvajanja knjižnične dejavnosti imajo Goriška, Obalno-kraško, Osrednjeslovensko območje in Štajersko območje. Najdaljše razdalje prebivalcev do lokacij izvajanja knjižničnih dejavnosti pa smo izračunali za Dolenjsko območje, ki ima tudi največji delež prebivalstva, ki imajo najbližjo lokacijo izvajanja knjižnične dejavnosti oddaljeno za več kot 10000m.

Izračunane razdalje prebivalcev do lokacij dejavnosti knjižnic so objektivno merilo za vrednotenje lociranja knjižnice. Na dveh primerih smo ilustrirali uporabnost študije. V prvem primeru pokažemo na ilustrativnost in uporabnost študije, kadar prostorske podatke enostavno dopolnimo z demografskimi (primer in karte 12.1-12.4). V primeru prostorske analize oddaljenosti prebivalstva do lokacij postajališč bibliobusa na Goriškem pa smo pokazali, da je razlika v oddaljenosti lokacije knjižnične storitve kar za 39,42% prebivalstva več kot 2000m, če ne bi bilo storitev bibliobusa.

Uvajanje GIS na področje knjižnic v Sloveniji kar kliče po nadgradnji analiz z različnih vidikov.

- Analiza oddaljenosti konkretnih uporabnikov knjižnične storitve s transakcijami izposoje:
  - Lokacije dejanskih uporabnikov knjižnice: kdo dejansko hodi v **katero** knjižnico
  - Transakcija gradiva: katero gradivo si uporabniki **iz določenih lokacij** izposojajo v **konkretni** knjižnici ter **frekvenco**.
- Obratovalni čas, dejanski uporabniki in njihove potrebe po bibliobusu.

8. LITERATURA

- Antenucci, J.C. et al. (1991). Geographic information systems: a guide to technology. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Burns, L. (1979). Transportation, temporal, and spatial components of accessibility. Lexington, MA: Lexington Books
- Getis, A., Boots, B.N. (1987). Models of spatial processes. London: Cambridge University Press
- Gould, P. (1969). Spatial diffusion. Washington, DC.: Association of American Geographers
- Haggett, P., A. Cliff, Frey, A. (1977). Locational analysis in human geography. New York: Wiley & Sons.
- Hanson, S. (1995). The Geography of Urban Transportation. New York: Guilford Press
- Hanson, S. (1995). The geography of urban transportation. New York: Guilford Press
- Herzog, M. T. (2000). GIS technology and implementation. V: S. Easa and Y. Chan (eds.). Urban planning and development applications of GIS. Reston, Virginia: American society of civil engineers.
- Ingram, D. R. (1971). The concept of accessibility: A search for an operation form. V: Regional Studies, vol. 5.
- Monmonier, M. (1997). Ridicule as a weapon against GIS-based siting studies. vir: <http://www.geo.wvu.edu/i19/papers/monmonier.html> (27.04.2001)
- Pirie, G. H. (1979). Measuring accessibility: a review and a proposal. V: Environment and Planning A, vol. 11
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. (2003). Uradni list RS, št. 88
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (2003), Uradni list RS, št. 79, spremembe in dopolnitve 70/2008, 80/2012
- Standardi za splošne knjižnice: (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005). Ljubljana: Nacionalni svet za knjižnično dejavnost RS
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (2002), Ur.l. RS, št. 76
- Šumrada. R. (2003). Mednarodni standardi za geografske podatke in informacije. V: Geodetski vestnik, Vol. 47, št. 1&2, Ljubljana.
- Unwin, D. (1981). Introductory spatial analysis. London: Methuen, Haining, R. (1990). Spatial data in the social and environmental sciences. Cambridge: Cambridge University Press.
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (2004), Ur.l. RS, št. 122
- Zakon o knjižničarstvu. (2001). Uradni list RS, št. 87.
- Zakon o lokalni samoupravi. (2007). Uradni list RS, št. 94.
- Zakon o prostorskem načrtovanju (2007), Ur.l. RS, št. 33